

Nieuwsbrief

Van de voorzitter

Beste jeu de boules vrienden,

Als ik in mijn woordenboek, geen grote van Daele, het woord vrijwilliger opzoek staat er als uitleg: iemand die niet gedwongen onbetaald werk doet en dan zeg ik er direct achteraan: "deze mensen zijn ook onbetaalbaar voor een vereniging of welke instelling dan ook". Zeker onze vereniging heeft gelukkig een flink aantal vrijwilligers, maar we kunnen er altijd meer gebruiken.

Begin dit jaar heeft een groepje vrijwilligers met elkaar besproken hoe alles binnen onze club efficiënter zou kunnen verlopen.

Ook is samen met het bestuur gekeken welke onderdelen in aparte commissies gedaan kunnen worden, hierover meer in deze nieuwsbrief. Voor deze commissies kunnen we nog veel mensen gebruiken, denk er eens over na en neem voor informatie contact op met Jaap Stolze, voordat Jaap met jullie contact opneemt.

We kunnen terug zien op een prachtige zomer, waarin het soms zò warm was, dat we binnen moesten gaan spelen, omdat het buiten niet uit te houden was.

Vol goede moed beginnen we nu aan ons winterprogramma, waarin we veel clubtoernooitjes hebben.

Allemaal veel speelplezier zowel recreatief als in wedstrijdverband.
Uw voorzitter,
Jac 't Hart

Op 18 augustus is overleden ons erelid Cees Camfferman in de leeftijd van 87 jaar, een in memoriam in deze nieuwsbrief.

Jeu de Boules Vereniging
's-Gravenboules
Van
Leeuwenhoekstraat 40
2693 BG 's-Gravenzande
Telefoon: 0174-421622

In dit nummer:

Van de voorzitter

Bestuursmedelingen

Van de Penningmeester

Van de wedstrijdleiding

Toernooien

Wetenswaardigheden:

Als je altijd jezelf blijft, kan een ander zich nooit in jou vergissen.

In memoriam Cees Camfferman

Op 18 augustus jl. overleed ons erelid Cees Camfferman op de leeftijd van 87 jaar.

Cees was altijd een betrokken lid van onze vereniging.

Eén van de mede oprichters van 's-Gravenboules, samen met Mieke Hoogeveen, Henk Troost, Piet Vijverberg en Ricus Bloemendaal namen zij het initiatief een jeu de boules vereniging op te richten in 's-Gravenzande.

Allereerst werd er gespeeld op de Kerklaan voor de Promenade, de plek waar het idee geboren werd.

Cees werd in het bestuur algemeen lid. Bij gebrek aan een eigen accommodatie werd 2 jaar bij Westlandia gespeeld en werd Cees benoemd tot spelleider 1^e klas. Hij had daarvoor ook een pet met die tekst.

Cees is altijd een gewaardeerd kritisch lid geweest.

In zijn spel als linkshandige trefzekere speler was Cees een geducht en gevreesd tegenstander.

Tot voor een jaar geleden was Cees de dinsdagmiddagen aanwezig.

Toen zijn gezondheid het niet meer toeliet om elke week te komen, bleef hij op de hoogte van het wel en wee in onze vereniging door het zaterdagochtend koffie uurtje van hem met Cok.

Cees was erelid en daar was hij trots op, als bij een jaarvergadering de ereleden niet speciaal bij naam genoemd werden, tikte Cees daarvoor het bestuur op de vingers.

Ook was Cees de bedenker van zijn toernooi, het Cees Camfferman toernooi. Een toernooi wat vooral leuk moest zijn met verrassende spelelementen. Toen wij over de voorbereiding van het komende toernooi met Cees spraken gaf hij al aan dat hij niet wist of dit nog wel door moest gaan. Toen hij hoorde dat wij wilden dat dit toernooi moest blijven bestaan vond hij dat geweldig.

Toen enkele maanden geleden bleek dat hij niet meer beter kon worden, legde Cees zich daarbij neer.

Treffende woorden van hem waren: iedereen gaat dood, nu ben ik aan de beurt.

Cees, we hebben als 's-Gravenboules veel aan jou te danken, zowel bestuurslid, competitieleider en als mens kunnen we een voorbeeld aan jou nemen wat betreft je intelligentie en speciale humor.

Cees bedankt, rust in vrede.

Bestuursmedelingen

Website s-Gravenboules

Onze eigen website, te vinden op www.s-gravenboules.nl, wordt steeds meer gebruikt om inzicht te geven op wat er gebeurt binnen de club. Voor enkele onderdelen, zoals de informatie van de WCK en de WSC is een wachtwoord nodig. Dit wachtwoord is te verkrijgen via de wedstrijdleiding of een van de overige bestuursleden.

Onderhoud

Indien u interesse heeft om Evert Vreugdenhil, bestuurslid onderhoud, bij de uitvoering van zijn werkzaamheden ter zijde te staan, bent u van harte welkom bij allerlei kleine onderhoudswerkzaamheden. U kunt zich rechtstreeks bij Evert opgeven.

Commissie "Lief en Leed"

Door het bestuur is een commissie "Lief en Leed" aangesteld. Het doel van deze commissie is om (langdurige) zieken en zij die in een ziekenhuis verblijven te gaan bezoeken.

Gezien het grote aantal leden van onze vereniging kan de commissie niet altijd op de hoogte zijn van zieken c.q. ziekenhuisopname van onze leden. De commissie vraagt dan ook eenieder die op de hoogte is van zieken c.q. ziekenhuisopname van een onzer leden dit te melden aan: Ada Beekenkamp tel:0174-413805 of Dicky Baas 0623-780757.

Mededelingenbord

Wilt u op de hoogte blijven van tussentijdse berichtgevingen over data m.b.t. schoonmaak- en onderhoudswerkzaamheden, bardiensten en/of andere berichten, vergeet dan niet wekelijks het mededelingenbord te raadplegen.

Adreswijziging

Gaat u verhuizen of bent u verhuisd, geef dit dan door aan het secretariaat voor een correcte ledenadministratie.

Opzeggen Lidmaatschap

Ieder jaar worden wij geconfronteerd met opzeggingen na het versturen van de contributie nota. Wij willen u er dan ook op wijzen dat het lidmaatschap schriftelijk moet worden opgezegd tot 4 weken voor het einde van het kalenderjaar.

De opzegging gaat dan in per de eerstvolgende 1 januari.

Herhalingscursus voor de AED

Onze vereniging is in het bezit van een AED. Deze hopen wij uiteraard nooit nodig te hebben, maar ook ons kan het overkomen dat iemand hartproblemen krijgt. Op dat moment moet er natuurlijk wel iemand zijn die kan reanimeren en dit apparaat kan bedienen. We hebben zo'n 12 personen die hiervoor zijn opgeleid. Mochten er leden zijn die zich hiervoor willen aanmelden, horen wij dit graag. In het voorjaar van 2019 volgt er weer een herhalingscursus.

Van de schoonmaakploeg

Bij het schoonmaken van onze accommodatie waar ook weer vrijwilligers bij betrokken zijn komen er soms vreemde zaken aan de orde. Toen bij de wekelijkse schoonmaakbeurt van de kantine de stoelen op de tafels waren gezet, bleken onder een aantal stoelen kauwgom onder de stoelen te zijn geplakt. Op de tafels staan altijd afvalbakjes, dus doe het de volgende keer hierin en plak het niet onder de stoel. Heel vervelend voor de vrijwilligers die dit er weer af moeten peuteren.

Nieuwe leden en vrienden

Opnieuw mochten wij nieuwe leden begroeten. Als nieuwe recreant mochten wij Piet Persoon noteren. Wij wensen hen veel plezier toe op onze club. Op dit moment hebben we 56 leden, 63 recreanten en 8 vrienden.

Van uw penningmeester:

Vorig kwartaal gemeld dat de contributie nagenoeg was betaald , nu is echt als binnen ! (volgend jaar aub allemaal iets eerder aan uw verplichtingen voldoen)

Het onderhoud met de eventuele nodige investeringen is nu ook nog steeds aan de orde.

Wij zullen u de komende tijd op de hoogte houden van de verdere ontwikkelingen.

Zoals al eerder aangegeven moet is er echt nog wel de nodig dingen gebeuren.

Dit geeft vanzelfsprekend de nodige financiële gevolgen voor onze club.

Wij proberen op diverse manieren extra inkomsten op te halen door middel van sponsoring . Denk aan reclameborden/spandoeken/reclame klokken e.d.

Er zijn nog steeds een aantal plekken voor een reclameborden en spandoeken.

Ook kunnen de buitenbankjes worden geadopteerd met een bijdrage voor het jaarlijks onderhoud. (naamsvermelding op de bankjes)

Ook een leuke sponsornaam op bierviltjes.

Alles is bespreekbaar wij hopen dat u in het zoeken naar sponsors met ons mee willen denken , zie graag uw reactie tegemoet. Gewoon eens doe !!!

“ GOED GEDAAN is beter dan GOED GEZEGD “

Nico Kaman.

TANK & SCHENK ACTIE BIJ ESSO DE ROTONDE

Esso de Rotonde is een modern tankstation gelegen aan de rand van het centrum van 's-Gravenzande. Het tankstation is voorzien van alle gemakken die je van een tankstation kunt verwachten. Van Tabak tot zoetwaren, van voorverpakte broodjes tot en met telefoonkaarten.

Het station is 7 dagen per week geopend. Nog geen drie jaar geleden lanceerden de leden van de coöperatieve vereniging De Vrije Pomp onder veel belangstelling hun eigen merk: Peut. In Moordrecht werd de naam, huisstijl en filosofie van dit oer-Hollandse merk voor het eerst met Nederland gedeeld.

Peut is anders denken en anders tanken. “En daar past dus ook een ander en eigentijds spaarprogramma bij” Aldus Pieter van Gennep. Pieter is bedenker van het spaarprogramma Tank&Schenk. Een spaarprogramma dat de lokale betrokkenheid van de tankstation-ondernemers onderstreept en hun klanten de gelegenheid geeft om met een goed gevoel het tankstation te verlaten.

Voor elk liter brandstof die je bij Peut tankt gaat er namelijk 1 cent naar een lokaal of landelijk goed doel. Welke dat is, bepaalt de klant op het display bij de kassa. Klinkt goed? Inderdaad. En het slaat aan. Sterker nog. Er wordt gretig gebruik van gemaakt. Klanten dragen zelf goede doelen, sportverenigingen of culturele instanties aan. Clubs die wel een financieel steuntje in de rug kunnen gebruiken. Die motiveren vervolgens hun leden weer om bij Peut te tanken en zo de clubkas te spekken.

Op deze manier heeft het unieke spaarprogramma Tank&Schenk ervoor gezorgd dat landelijke goede doelen en het lokale verenigingsleven ruim **een kwart miljoen euro** hebben kunnen verdelen. En dat is een unicum. “Dit is precies wat ik voor ogen had met het spaarprogramma” Aldus Pieter van Gennep. Elkaar ondersteunen en nu eens een keer niet sparen voor eigen gewin. Past goed bij de kernwaarden van onze leden. Nuchter, oer-Hollands, een tikkie rebels en sterk lokaal betrokken. Wat ons betreft Tanken en Schenken we lekker door. Op naar de volgende mijlpaal.

Nieuwe clubkleding

De nieuwe clubkleding is inmiddels verstrekt aan alle leden die hadden besteld.

De prijs van een shirt is € 30,- en van het nieuwe soft-cel jack is € 47,50.

Vanaf nu wordt er bij wedstrijden en toernooien in de nieuwe outfit gespeeld.

Van de wedstrijdleiding

Trainingen

De training is voor beginners en gevorderden. Wij (Jaap en Ria) behandelen de volgende dingen: De grondbeginselen zoals houding, but uitgooien, boules vasthouden en plaatsen, donnes dicht maken. Tactiek, spelinzicht, overleggen met je maat wat te doen plaatsen of schieten, de boules opspelen en schieten. Van tevoren hangen we een A4tje op het prikbord wat we die zaterdag gaan behandelen.

Westlandse Clubkampioenschappen

Op 24 september a.s. gaat het seizoen 2018-2019 van start. Voor de WCK hebben zich 26 leden gemeld. Binnenkort worden de leden die zich hiervoor hebben gemeld uitgenodigd voor een informatieavond. Zolang er geen wedstrijdleader is zal het secretariaat de honneurs waarnemen.

Winter Senioren Competitie

Voor de WSC hebben zich 21 leden gemeld. Leuk is dat het dit jaar nog een keer doorgaat omdat Tom Ermerins op verzoek van de clubs uit de oude afdeling 10 dit nog een keer organiseert. Voor 6 september moeten wij teams aanmelden. Wij hopen dat er leden zijn die de wedstrijdleiding op zich willen nemen voor de 10 wedstrijddagen op de woensdag. Het aantal aanmeldingen voor de WSC is eigenlijk te weinig. Mocht je hieraan willen meedoen en je hebt je nog niet gemeld, doe dit dan zo snel mogelijk via info@s-gravenboules.nl

Activiteitenteam

Beste clubleden, zoals ik jullie reeds eerder, bij het bekend maken van onze eerste activiteit "het toernooi Franse stijl" iets heb verteld over de start van een activiteiten team en daar in de nieuwsbrief op terug zou komen, bij deze.

Sinds deze zomer is er een begin gemaakt met het samenstellen van een Team dat zich gaat bezig houden met en het proberen om wat nieuwe activiteiten te bedenken en die eventueel toe te voegen aan het huidige reilen en zeilen van de club. En/of bestaande zaken, zoals b.v. Paasboules, grootouderkleinkind toernooi, (om er maar een paar te noemen) tegen het licht te houden en te kijken of het misschien ook anders kan.

Nu worden de meeste activiteiten door het bestuur geregeld, niks mis mee, maar a: zij hebben het al redelijk druk en b: is er waarschijnlijk meer talent en creativiteit onder ons dan we meestal denken. De aanleiding om zo'n team te vormen is geboren door vragen, opmerkingen en ook ideeën van clubleden en de bereidheid om daar wat mee te doen. Het bestuur heeft mij gevraagd daar wat vorm aan te geven en ik heb daar ja tegen gezegd.

Het is echter niet de bedoeling alle reeds bestaande activiteiten op de schop te nemen en over te nemen maar nieuwe elementen, zoals het afgelopen succesvolle Franse toernooi, mee te denken, mee te participeren en gebruik te maken van bestaande mensen en kennis.

Belangrijkste aandachtspunten voor nu wat kort nader toegelicht.

Muziek en sfeer.

Op dit moment verzorgt de bardienst zoveel mogelijk de muziek tijdens de wedstrijddagen, de een doet er het wat meer dan de ander. Nu is het de bedoeling dat een paar mensen zich gaan bezig houden met de samenstelling van de muziekkeuze, de apparatuur en er tevens voor zorgt dat het e.e.a. toegankelijker wordt voor iedere bardienst medewerker/ster.

Activiteiten nieuw en bestaande

Naast gezellige muziek en sfeer is er ook behoefte aan nieuwe elementen in de club en de reeds bestaande elementen misschien wat te vernieuwen. Dit onderdeel is en wordt een belangrijk aandachtspunt waar nog niet alle puzzelstukjes op hun plaats liggen. Ook daar gaan wij in de komende tijd samen met het bestuur, wat meer structuur in aanbrengen.

Wedstrijdleiding toernooien van de club.

Op dit moment houden div. mensen zich daar mee bezig, op zich gaat dat prima, maar wordt meestal per activiteit ingevuld en is dikwijls gebaseerd op bestaande traditie en personen. Niet altijd willen mensen dit blijvend op zich nemen en is het dus belangrijk dat er vernieuwing kan komen.

Ook een taak van het team is, om elk onderdeel opnieuw te bekijken en hoe anders eventueel zou kunnen.

Hopelijk kunnen wij als team samen met U, een positieve bijdrage leveren aan geheel van de club, dat is ook het doel.

Het activiteiten team

Rondje Breeje Durp

Op woensdag 11 juli jl. werd in 's-Gravenzande het "Rondje Breeje Durp" voor de 10e keer gespeeld. Met 64 deelnemers en 16 locaties met daarop een vaste begeleider werd er door de andere 48 deelnemers/sters door heel 's-Gravenzande gefietst. Overal werd je wel verwend met een hapje en een drankje en het was dan ook een genot om met het heerlijke weer 4 rondes te spelen. Na 4 wedstrijden weer terug naar het clubgebouw in afwachting van de prijsuitreiking en de BBQ..Door de penningmeester werden eerst Leen Hartog en Cor van Dijk bedankt voor het organiseren van het wedstrijdgedeelte en de sponsor voor de heerlijke zakjes fruit voor de deelnemers en de meloenen voor bij de BBQ. Hierna werd de microfoon overhandigd aan de wedstrijdleiding. Geert Aalbrecht, de vaste begeleider bij de Berkenflat stond dit jaar voor het laatst en met een presentje werd hij bedankt voor alle jaren dat we daar hebben mogen spelen. Bij Jan en Ria van Daalen moeten we helaas ook afscheid nemen van deze mooie locatie en ook zij werden bedankt met een presentje voor de gastvrijheid voor 10 jaar lang Rondje Breeje Durp. Winnaar van deze editie werd Maarten van Geest met 4+18, 2^e werd Wil de Graaf 4+9 en 3^e werd Piet v/d Hout 3+24. Verdere prijswinnaars waren Klaas Flinterman, Lies Zeelenberg, Jeanne Bergenhenegouwen, Liesbeth van Geest en Arie van Zanten. De poedel ging dit jaar naar Arie de Bruin. Zij kregen een fles wijn. Na afloop van het toernooi kwamen er van een flink aantal deelnemers ook nog hun partner en na de prijsuitreiking konden we met 94 mensen aan de BBQ. Het belangrijkste van dit toernooi is de onderlinge sfeer en die was bijzonder goed. Een fantastische dag met een uitstekend georganiseerd toernooi en een gezellige afsluiting. Het bestuur van de Berkenflat en de Kreek, sponsor van het fruit, alle baaneigenaren en verder alle mensen die deze dag tot een succes hebben gemaakt enorm bedankt allemaal. Een fantastische dag met een uitstekend georganiseerd toernooi en een gezellige afsluiting.

Jeu de Boules door de eeuwen heen

De oudheid

Opgavingen en vondsten geven aan dat Jeu de Boules, in elke vorm dan ook, al in de oudheid gespeeld werd. Artsen uit die tijd, we schrijven dan de 3^e eeuw v.Chr., schreven al diverse balspelen voor omdat beoefening goed was voor

- spieren en ledematen.

In geschriften uit de geneeskunde is gevonden dat, zowel Hippocrates als Galenus (grondleggers van de geneeskunde) deze mening zouden delen. Galenus beweert zelfs dat het boule spel de meest complete sport is.

Citaat:

'Het is de minst ruwe van alle sporten, daarom is het nuttig voor hen die rust nodig hebben. Het is het meest geëigend om weer kracht op te doen en komt zowel de oudere mens als het kind ten goede. Het balspel stelt ons in staat de ledematen die vermoeid zijn geraakt, te ontspannen en de ledematen die verslapt zijn te oefenen "

Einde citaat.

De varianten van het spel

We hebben kunnen zien, dat elke tijdsperiode en elke cultuur zo haar eigen accenten legt op het jeu de boules. Men heeft, ondanks meerdere pogingen, niet kunnen verhinderen dat men het spel is blijven beoefenen. Enkele varianten hebben zich ontwikkeld tot internationale sporten met duizenden aanhangers. Andere hebben zich niet of nauwelijks verspreid en hebben hun traditionele regio/gebonden karakter behouden. We zullen nu een paar bekende en minder bekende varianten de revue laten passeren.

1. Het Bolspel.

Dit is een variant van het jeu de boules die zonder meer genoemd moet worden. Deze volkssport wordt ok nu nog in Zeeuws Vlaanderen en België beoefend. De duidelijke overeenkomst die er bestaat tussen de bolspelen in Vlaanderen en de huidige varianten in Frankrijk nodigt ons hier iets dieper op in te gaan. Misschien is het wel zo dat het jeu de boules niet van Frankrijk naar Vlaanderen is gegaan, zoals velen beweren, maar omgekeerd. Wie weet hebben de Fransen enkele varianten overgenomen uit de Lage Landen. In Vlaanderen komen verschillende vormen van het bolspel tegen: knulbol, gaaibol, blazoebol, piereïol, gerrebol, plattebol, rondebol, teveel om allemaal de revue te laten passeren. Wat al deze bolspelen gemeen hebben, is dat een bol in de richting van een doel moet worden gerold om punten te scoren. De bollen waarmee gerold wordt verschillen van elkaar in afmeting, vorm en gewicht. Ook het materiaal waarvan ze zijn gemaakt en de banen waarop gespeeld wordt, variëren sterk. Bij het Vlaamse pierebollen moet men met een halve bol kegels omgooien. In Vlaanderen spreekt men van zottebolling of kegelbolling. De halve bol is waarschijnlijk de voorloper van de Engelse Bowls.

2 Het Krulbolspel.

Dit spel dat nu nog in Zeeuws/Vlaanderen, o.a. in Oostburg, gespeeld wordt, wordt beoefend op een ovale of rechthoekige baan, ook wel tra , genoemd. Twee ploegen spelen tegen elkaar, waarbij het de bedoeling is de bol dichterbij het doel te brengen dan de tegenstander. Het doel is meestal een houten of een kunststof paaltje dat aan elk uiteinde van de baan is geplaatst. De baan is een beetje komvormig en als de bol, op het loopvlak iets afgeschuind, gespeeld wordt beschrijft hij ook een curve. De twee ploegen hebben ieder een captain of een voorman. Als de voorman van de eerste ploeg zijn bol geplaatst heeft, probeert de voorman van de tegenpartij zijn bol dichterbij de stek te plaatsen. Hierna spelen de anderen. Het kan zijn dat het bijna onmogelijk is de bol die bij de stek ligt te verbeteren. Men kan dan natuurlijk ook schieten. De regels van het schieten zijn per plaats verschillend. De spelers hebben ieder 1 krulbol ter beschikkingen de puntentelling kan gaan tot 9, 12, 15, 18 of 20. In het begin van de 20^e eeuw waren er in Aardenburg 35 en in Oostburg 20 banen, jammer genoeg zijn er nog maar enkele over.

De krulbol waarmee in Zeeuws-Vlaanderen werd gespeeld was een dikke, die vervaardigd is uit lijnwaad of wartex. Wartex is geperste kunststof waarin voornamelijk lijnwaad verwerkt is. De doorsnede varieert van 18 tot 22,5 cm, de dikte is minimaal 18 cm en het gewicht 2 tot

3,5 kg. Meer naar het zuiden, vooral bij Gent in België wordt meten platte krulbol gespeeld. Deze is een stuk lichter en is vervaardigd uit hout van de notenboom of haagbeuk. De doorsnede bedraagt ca 19 cm, de dikte 5 cm en het gewicht 1,2 kg.

3 Ronde Bol of putbollen gevolgd door Platte bollen.

Er zijn aanwijzingen dat putbollen al in de 17^e eeuw werd gespeeld. Dit werd gespeeld op een baan van 20 tot 26 meter lang en ca 2 meter breed. Op 1,5 meter van beide einden van de baan bevindt zich een vierkant in de grond waarnaar men toe moet spelen. In het midden van het vierkant hebben we een put of het voss , waar de spelers naartoe bollen. Aan de verste uiteinden van de baan bevindt zich een goot. Komt de bol daarin dan is hij uit. Om de putten zijn concentrische cirkels getekend op 45, 65, 85 en 105 cm afstand. De bollen werden van appel-, peren-, of walnoot hout gedraaid. Ze hebben een omtrek van ca 54 cm en een gewicht van ca 2 kg. De bol heeft altijd een avarede zijde, de trok. Deze kant vond men door de bol in het water te leggen. De lichtste kant keert zich naar boven. Men kan plaatsen, malen of schieten. Door te malen kan men om andere bollen heen spelen, bij het schieten wordt de bol met grote snelheid weggerold om een bol van de tegenstander weg te bollen. Ook bij het Plattebollen, dat vooral in West Vlaanderen wordt beoefend, zijn het malen en het schieten twee basis technieken. Maar in het kort komen al deze spelen op het zelfde neer. Als we naar de verschillende varianten kijken, zien we dat er veel punten van overeenkomst zijn tussen het Boule de fort en het Loire gebied en de Vlaamse bolspelen. Maar ook het jeu de grosses boules en de Vlaamse bolspelen hebben veel met elkaar gemeen. Zou de bakermat van het jeu de boules dan toch in de Lage Landen liggen ??? Als we bovenstaande goed lezen

en we weten iets af van diverse balspelen, dan zien we gelijkenissen met Curling (het spelen naar een roos in het ijs) en het Engelse Bowls.

4 Bowls

De Engelsen zouden de Engelsen niet zijn als zij niet een eigen variant van het jeu de boules zouden hebben. Op de BBC kunnen we dit spel regelmatig volgen. Zij spelen met bollen met bias. Dit zijn bollen met ongelijke ronding, die aan één kant iets verzwaard zijn. Het zwaartepunt ligt dus niet in het midden, maar opzij, zodat zij als zij snelheid verliezen een curve maken.. Over het ontstaan van deze bijzondere bol gaat het volgende verhaal. In 1522 gooide de Hertog van Suffolk, Charles Brandon, tijdens een partij zijn bol stuk. Hij liep vervolgens naar het kasteel om een andere bol te halen. Zijn oog viel op een trapeuning die aan het eind een bol als versiering had. Hij liet deze bol onmiddellijk afzagen en speelde verder. De afgezaagde bol had een platte kant en verloor evenwicht bij het vertragen, maar rolde tot ieders verbazing in een curve naar de jack(het but): de curve - bowl was geboren. Waren deze bollen toen nog van een harde houtsoort, tegenwoordig zijn ze van kunststof gemaakt. Een koning die zeer veel voor het spel heeft betekend, was Hendrik VIII (1509 _1547) Er is heel veel over deze beruchte koning geschreven, hetgeen niet zo verwonderlijk is gezien zijn levenswandel. Er wordt zelfs beweerd dat Anna Boleyn haar hoofd is kwijtgeraakt omdat zij haar gemaal aftroefde tijdens een partijtje bowls. Toch werd er ook in die tijd al een wet uitgevaardigd die de ontwikkeling van het bowls belemmerde. Enkele bijzonderheden uit die wet:

1. Iedere man onder de zestig jaar moet een boog met vier pijlen in huis hebben; met deze boog en pijlen moet regelmatig worden geoefend.
2. Een aantal spelen wordt verboden, w.o. bowls. Gelukkig waren er enkele uitzonderingen.
3. Er kan wel vergunning worden aangevraagd om een gelegenheid te beginnen waar kan worden gespeeld.
4. Het personeel van landeigenaren mag bowls spelen tussen Allerheiligen en Kerstmis. Door deze wet liep de ontwikkeling van bowls over twee wegen. Eén voor lieden van rang en stand en één voor de gewone man. Er werden al snel vergunningen uitgegeven en kon het spel in alleys, meestal bij een kroeg, gespeeld worden. Men begon deze alleys, omdat er om geld gespeeld werd waardoor er vaak beroering was, als broeinesten voor misdadige organisaties te zien. Na een aantal jaren werden de vergunningen dan ook, vaak onder verantwoording van de dochter van Hendrik VIII, Mary Tudor, beter bekend als Bloody Mary, uitgevoerd. De gewone man had hier het nakijken terwijl de adel door kon gaan met het ontwikkelen van greens op hun buitenverblijven.

De eerste spelregels werden door Charles II vastgelegd zoals:

1. Een partij wordt gespeeld met 4 of 6 spelers.
2. Gespeeld wordt om 5 of 7 gewonnen ends.
3. Wie met de dobbelsteen het hoogste aantal ogen gooit mag als eerste de jack uitwerpen.
4. De jack moet minstens 27 meter ver geworpen worden. Komt de jack buitensde green, dan wordt de jack opnieuw uitgegoid. De overige regels gaan vooral over de onregelmatigheden bij het spel, in het laatste art. staat: "Beheers u! Bedenk wie bowls speelt, tegen verlies moet IJ kunnen ". In 1892 werd in Schotland de eerste bond opgericht (Scottish Bowling Association) In 1903 gevolgd de Engelse E.B.A.(English Bowling Association).

Tot zover